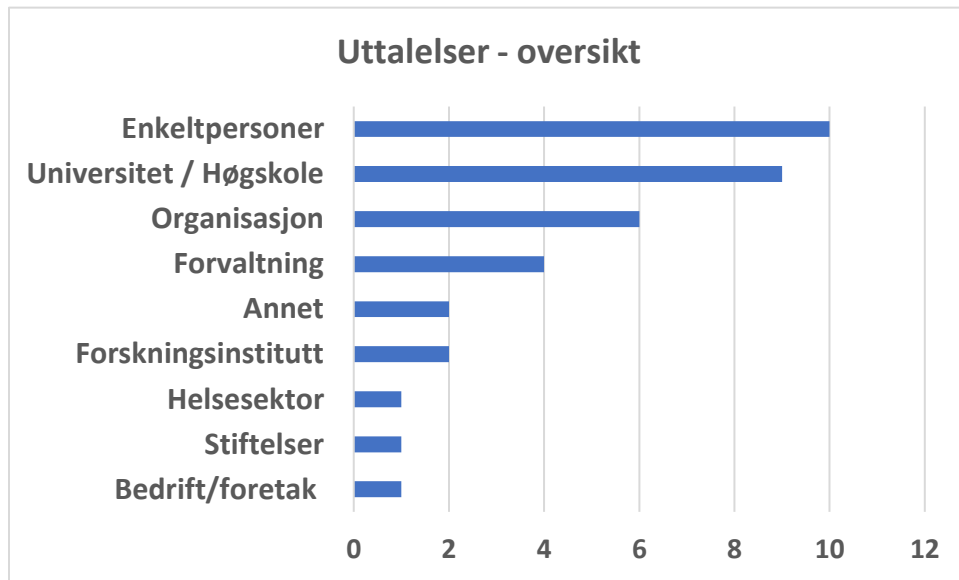

Oppsummering av innspill til utvalgets notat "Forskningsdata i et datadrevet samfunn" med frist 15.01.21

Utvalget takker alle som har bidratt med verdifulle innspill til notatet "Forskningsdata i et datadrevet samfunn". Innspillene vil bli tatt med i det videre utvalgsarbeidet. Totalt **36 innspill** er mottatt fra offentlige og private aktører fra **UH-sektor, instituttsektor, helseforetak og offentlig forvaltning, organisasjoner, stiftelser, næringsliv og privatpersoner**. Hovedvekten av innspillene kom fra UH-sektoren og enkeltpersoner (Figur 1).

Figur 1 Oversikt over antall uttalelser fordelt på offentlige og private aktører.

Uttalelsene er sortert etter hvilket punkt i skjemaet de ble lagt under og ikke etter tematikk. Kulepunktene i første del av oppsummeringen representerer tematikk som går igjen i innspillene med eventuelle underpunkter av uttalelser som nyanserer eller utdypet bredden i tematikken. Alle innspill er gjennomlest og nedenfor er en kortfattet, og ikke uttømmende, oppsummering av innspillene. Det gjøres oppmerksom på at ikke alle har svart på samtlige spørsmål.

Hvis noen av respondentene ikke finner igjen essensen av sine innspill, så er det bare å kontakte sekretariatet v/ Siri Lader Bruhn slb@forskningsradet.no.

Generelle holdninger og kommentarer

De fleste innspill er positive til notatet og er enige i at det tar opp viktige prinsipielle problemstillinger og aspekter ved datadeling. I innspillene kommer det frem en del generelle holdninger, kommentarer og betraktninger som de mener bør løftes frem i det videre arbeidet.

- Virkemidlene for åpne data må formes ut fra de ulike fagområdenes egenart, samtidig som de må behandles likeverdig. Fagområder som humaniora og samfunnsvitenskap må ikke forfordeles fagområder innen naturvitenskapen og medisin (som ofte er mer "datatunge").

- Data vil gjenbrukes på tvers av landegrenser og fagfelt; kombinasjoner av ulike datatyper vil bli mer vanlige; internasjonale regelverk er sentralt, standarder og praksiser omkring deling og gjenbruk av data blir viktigere; og ulike dataprodukter (data- og metadataobjekter på ulike detaljnivåer, programvare etc.) kan kreve ulik grad av lisensiering. Negative resultater fra datainnsamling er også viktig å ta vare på.
- Utfordringer knyttet til kunstnerisk utviklingsarbeid er viktig å ta med i utvalgets arbeid videre og de som spesielt nevnes er:
 - Publisering av kunstnerisk utviklingsarbeid. Oppbygging av kultur og systemer for dette er viktig.
 - Komplekse, juridiske problemstillinger hvor det er behov for et utvidet juridisk støtteapparat.
- Det er viktig med felles forståelse og nasjonale retningslinjer for hvilke lovverk som gjelder, dette er komplisert for forskere og institusjoner.
 - Det er behov for større bevissthet om IPR i forskningsmiljøer; om data ikke blir delt på grunn av lovbestemmelser, manglende insentiver og/eller manglende infrastruktur.
- Notatet tar utgangspunkt i problemstillinger primært knyttet til UH-sektoren. Institutt og næringsliv er i liten grad berørt – hvor tilnærminger og løsninger kan være noe annerledes. Det er også gjennomgående uklarheter i notatet knyttet til hvilke nivå og deler av det norske forskningssystemet resonnementene retter seg mot – en del av sektoren eller hele "kunnskaps-Norge"?
 - Det legges stor vekt på UH-loven, men det er også viktig å adressere juridiske aspekter for datadeling i institutt- og næringssektor.
 - Utvalgets arbeid bør være relevant for hele FoU-landskapet, og utvides til å omfatte forskningsinstitutter, næringsliv og i samarbeid mellom disse og offentlige virksomheter og deres forutsetninger for deling, deponering og kommersialisering. Dette vil være et større arbeid, men vil være avgjørende for anvendelsen av utvalgets arbeid.
 - Åpne data kan skape disinsentiver for å drive datainnsamling om norsk næringsliv.
- Utvalgets videre arbeid må bygge på eksisterende kunnskap om datadeling.
- Notatet gir en gjennomgang av problemstillinger som går utover utvalgets mandat som er rettigheter og lisenser.
 - Likevel enighet med utvalget om at Kunnskapsdepartementet bør følge opp videre utredning av andre problemstillinger knyttet til barrierer for datadeling.
- Juridiske problemstillinger knyttet til lisensbruk må drøftes i et internasjonalt perspektiv
- Notatet kunne drøftet kostnadsfordeling ved å bruke FAIR prinsippene i håndtering, lagring, arkivering og kuratering av forskningsdata – hvem skal ta på seg de skjulte kostnadene?
- Det advares mot å legge inn et nytt insentiv i finansieringsmodellen for datadeling. Man bør heller knytte insentiver til vurdering av forskning og forskeres ansettelse og opprykk.
- Det må vurderes nærmere hvilken rettslig status eventuelle anbefalinger fra utvalget skal ha; lov/forskrift/nasjonal anbefaling knyttet til datadeling og lisensiering.
 - Pålegg og krav fra myndighetene om å tilgjengeliggjøre og dele forskningsdata vil kunne innebære et inngrep i institusjonenes eller forskernes rettigheter gitt i gjeldende lovverk.
- Personvern er lite omtalt i notatet og det mangler en vurdering av i hvilken grad personopplysninger kan deles.

- Teknologier som tilrettelegger for tilgang til sensitive data uten at man må ha fysisk tilgang bør gis mer oppmerksomhet.
- Problemstillinger knyttet til samtykke i forskning som befatter seg med sensitive data bør diskuteres– rammeverk og standarder for samtykke er nøkkelen til å dele slike data.
- Forskningsetiske implikasjoner: notatet bør i større grad drøfte hva "så lukket som nødvendig" innebærer. Etske hensyn kan også legge begrensinger på deling.
- Akademisk frihet handler om betingelser for forskning generelt og bør drøftes bredere – det er vesentlig at endringer i forskningsinfrastruktur må forankres i forskningsmiljøene for å sikre akademisk selvregulering.
- Forskningsdata brukt i offentlig forvaltning har fått lite plass i dokumentet sammenlignet med data brukt i produkt- og tjenesteutvikling.
- Notatet adresserer ikke annen uønsket bruk utover kommersialisering – forskere opplever manglende kontroll over egne data og hva de kan brukes til, dette handler ikke kun om kommersialisering.

Bruk av begrepet forskningsdata

- Flere støtter notatets tydeliggjøring av forskningsdata som en heterogen kategori, men det pekes også på at denne anerkjennelsen av heterogenitet ikke er tilstrekkelig integrert videre i drøftingen og anbefalingene i notatet.
- Det blir uttrykt bekymring for at utvalgets tilnærming til forskningsdata og utvikling av tematikken dreier mer mot visse typer kvantitative data og ikke et bredt spekter av forskningsdata, for eksempel data fra kunstnerisk utviklingsarbeid, humaniora og samfunnsfag. Dette bør inkluderes i den videre prosessen.
- Flere fremhever at inndelingen av kilde- og data som genereres i forskning er viktig. Det pekes på andre begrep for å differensiere forskningsdata som "statiske" datakilder og "dynamiske" datakilder innenfor helseforskning samt data som brukes til "primærbruk" og "sekundærbruk". Et innspill peker på at bruken av fysisk forskningsmateriale sammen med digitale data er et av flere punkter som skiller forskningsdata fra offentlige data i forvaltning.
 - Noen peker på at notatet ikke fullt ut tar for seg bredden kilde- og registerdata og at det juridiske rammeverket, med kilde- og registerdata som kan være underlagt ulike lovverk, gjør deling av slike data utfordrende. Kilde- og registerdata blir også pekt som den typen data som har størst potensial som forskningsdata i et datadrevet samfunn. Det nevnes at det kan være vanskelig å skille kilde- og registerdata og data generert i forskningsprosjekt i noen disipliner, slik som musikkvitenskap, og at det i noen sammenhenger vil være et kunstig skille, for eksempel for fag som jobber i grenseland mellom programvare og maskinvare. I slike sammenhenger vil ikke de digitale representasjoner gi mening uten å forstå dem i sammenheng med relaterte fysiske objekter.
 - Enkelte mener det er uklart hva som legges i begrepet "maskinlesbart" og peker på at digitale data ofte kan være en digital representasjon av analoge data, som ikke nødvendigvis gjør de digitale dataene maskinlesbare.

Forskningsdataenes livssyklus og egenskaper

Det er delte meninger om når i livssyklusen forskningsdata bør deles.

- Noen foreslår deling ved publiseringstidspunkt: ett av innspillene peker på at deling av samfunnsvitenskapelige data før publisering i tidsskrift vil medføre at dataene mister sin originalitet og hindre at forskerne får publisert i tidsskrifter med høy "impact". Videre peker et annet innspill på viktigheten med gode datainfrastrukturer, tildeling av metadata og gode løsninger for lisensiering som nødvendig for å kunne dele og tilrettelegge for deling av data i ettertid.
- Det anbefales en større grad av dokumentering og arkivering tidligere i forskningsprosessen for å sikre god datakvalitet, transparens og tilrettelegging for deling og gjenbruk av dataene.
- Deling av forskningsdata bør skje så tidlig som mulig og dagens insentivsystem med belønning av artikkelpublikasjoner og mangel på infrastruktur er motvirkende årsaker til at det ikke deles mer data.
- Det pekes på at forskningsprosessers livsløp er ulike og at det er vanskelig å legge absolutte føringer for når man skal dele forskningsdata gitt en så kompleks problemstilling. Ett innspill løfter frem dialogen mellom forsker og datakurator som viktig for å løfte perspektivet fra dataenes nytteverdi i eget prosjekt til nytteverdien utover egne forskningsspørsmål ved å tydeliggjøre for forskeren når og hvordan data kan deles tidligere i forløpet. Innspillet peker på flere datainfrastrukturer som tilbyr datasett- og DOI-versjonering som gjør det mulig å dele kumulative databiter eller datasett gjennom ulike faser av et forskningsprosjekt som innehar én persistent ID.
- Kunstnerisk utviklingsarbeid: dette dekker kunstneriske prosesser som fører frem til et offentlig tilgjengelig kunstnerisk produkt. I denne prosessen kan det også inngå en eksplisitt refleksjon rundt utvikling og presentasjon av produktet. Det pekes på et behov for forskningsfinansiering av arenaer og kanaler som styrker deling av resultater fra kunstnerisk utviklingsarbeid.

Innspill til figur 1: Livsløpet i et forskningsprosjekt

- Noen forskningsprosesser er mer sirkulære enn lineære og figuren er mer tilpasset hypotesedrevet forskning enn studier av mer eksplorativ art og iterative brukerprosesser.
- Uklart hva som menes med "metadata" i figuren, uheldig at dette er plassert i en egen boks.
- Bruk av figurer som beskriver hele livssyklusen, inkludert sitering og gjenbruk av data, kan vurderes.

Åpne versus lukkede data

- Det er en generell støtte til grunntanken om at forskningsdata skal være "så åpnet som mulig, så lukkede som nødvendig". Enkelte peker på at notatet har en for enkel definisjon av åpne data og at det finnes grader av åpenhet.
- Flere peker på ulike lovverk og etiske problemstillinger som legger restriksjoner på data og at det trengs en juridisk kompetanseutvikling i forskningssektoren på alle nivåer og refleksjon rundt etiske problemstillinger knyttet til tilgjengeliggjøring av både kvantitative og kvalitative data.
- Grunner til at data ikke deles er manglende:
 - infrastruktur for arkivering
 - juridisk støtte og kompetanse på personvern og opphavsrett
 - kompetanse angående datadeling generelt i alle nivå
 - insentiver og belønning

Åpne versus FAIR data

- Flere mener at utvalget peker på relevante problemstillinger knyttet til prinsippene om FAIR data, og mange understreker viktigheten av å få fram at dette er en ressurskrevende prosess.
- Det finnes grader av "FAIRness". Det pekes på at data som ikke kan gjøres åpne av juridiske eller etiske hensyn, bør tilrettelegges etter FAIR-prinsippene.
- Utvalget oppfordres til å gi eksempler på "best practice" i fagmiljøer som tilrettelegger data etter FAIR-prinsippene og det nevnes at for de fleste fagmiljøer vil det være mest hensiktsmessig å ha en god-nok praksis.
- Det må virkeligjøres et 'økosystem' for FAIR forskningsdata som kan danne grunnlaget for sømløs informasjonsutveksling mellom (infra-)strukturer og systemer. Dette kan bidra til å bygge ned både strukturelle og kulturelle hindringer for mer deling av offentlig finansierte forskningsdata og dette må rigges slik at det ikke går på bekostning av verdifull forskningstid.
 - andre peker på at et FAIR økosystem krever et aktivt engasjement fra forskerne og at FAIR-prinsippene bør etterfølges i hele datasyklusen – FAIR by design.
- FAIR og "den lange halen" av forskningen: Særlig fagmiljøer innen humaniora og samfunnsfag blir nevnt, og det er delte meninger om man skal prioritere å sette inn ressurser her innledningsvis. Noen mener at det vil være ressurskrevende å tilrettelegge for FAIR data i fagmiljøer som opererer med datastandarder som ikke gir god datasamhandling mens andre påpeker at nettopp disse miljøene vil ha fordeler av å tilrettelegge data etter FAIR prinsippene og dermed oppnå kvalitetssikret, effektiv og billigere forskning.

Uoversiktlig juridisk landskap – om lovverk og regulering for deling og gjenbruk

- Bred enighet om at notatet tar opp viktige betraktninger rundt tematikken, og behovet for en gjennomgang av relevant lovverk støttes. Flere peker imidlertid på at dette må gjøres i en internasjonal kontekst.
 - Mange peker på at det er et behov for å gjennomgå retningslinjer for eierskap og deling av forskningsdata hos de ulike institusjonene, og noen viser også til et behov for felles retningslinjer, "best practice".
 - Rettigheter i samarbeidsprosjekter som involverer forskere fra ulike institusjoner og næringsliv og innovasjonsforskning må løftes frem i videre arbeid.
- Forskningsetiske utfordringer knyttet til rettigheter til data må løftes frem.
 - Kunstnerisk utviklingsarbeid nevnes eksplisitt som et område som ikke er tilstrekkelig ivaretatt.

Lisenser for deling og gjenbruk

- I tråd med FAIR-prinsippene peker mange på behovet for maskinlesbare lisenser.
- Flere ønsker kompetanseheving blant forskere, samt retningslinjer, standardisering, konsekvensutredning og "best practice" i bruk av lisenser. I dette er det viktig å ivareta fagdisipliners ulike behov og særtrekk.
- Det er ønske om avklaring av om lisenser kommer i konflikt med, eller må tolkes i lys av, åndsverkloven.
- Det er et ønske om avklaringer knyttet til forholdet mellom bruk av CC0 og CC-BY lisenser, og de forskningsetiske krav om god henvisningsskikk og etterprøvnbarhet.

- Det er videre et behov for å avklare forholdet mellom forskningsetiske krav om kreditering og ulempene slik kreditering har for videre bruk, såkalt attribution stacking.

Utfordringer knyttet til deling av forskningsdata spesielt

Åpne forskningsdata i et resultatstyrt og merittbasert system

I denne delen påpeker lisensutvalget at dagens tellekantsystem delvis undergraver mer deling og gjenbruk av forskningsdata og at justeringer bør vurderes.

Tilbakemeldingene viser at det er stor grad av enighet om at det er viktig å synliggjøre hele bredden av den vitenskapelige produksjonen, inkludert tilrettelegging og deling av data. Det påpekes at dagens tellekantsystem bør gjennomgås. Samtidig uttrykker flere viktigheten av at kvaliteten i forskningen er viktig og at datadeling ikke nødvendigvis bør vektlegges likt med vitenskapelige publikasjoner. Det uttrykkes bekymring både knyttet til merarbeid ved et eventuelt nytt rapporteringssystem og at det er ressurskrevende i form av tid og penger å tilrettelegge forskningsdata.

Flere av innspillene peker på momenter i notatet som burde vært utdypet bedre. Det gjelder blant annet at dokumentet i større grad burde diskutert virkemidler for å nå målet om mer åpne forskningsdata uten å fjerne motivasjonen for dataintensive prosjekter (f.eks. embargoperioder og preregistrering). Det er behov for en bedre empirisk forankring av argumentasjonen knyttet til utsagnet “dagens tellekantsystem delvis undergraver målet om mer deling og gjenbruk av forskningsdata”, og bildet er mer komplekst enn det dokumentet fremhever og det er forskjeller i hvor langt ulike fagområder er kommet i å tilgjengeliggjøre data.

Av incentiver og muligheter for at datadeling skal være meritterende foreslås blant annet en H-indeks for data, kompetanseøkning på håndtering og deling av data hos yngre forskere, hensyntagende til deling av data når man utvikler en fleksibel og helhetlig kompetanseprofil for ansettelse og arbeid for at datahåndteringsplanen benyttes i større grad under hele forskningsprosessen. Det påpekes også at deling av data og programvare bør bli tatt med i vurderingen av økonomisk støtte til institusjonene. Videre fremmes viktigheten av at institusjonene sørger for tilgang til gode infrastrukturer og at gevinsten av data fremheves. Det uttrykkes bekymringer knyttet til utvikling av tellekantsystemet fordi dette kan slå ulikt ut for ulike fagdisipliner, og da spesielt rettet mot personsensitive data.

I tillegg vises det til pågående arbeid og behov for dialog med relevante fora.

Formålet med deling eller gjenbruk

Deling av data i seg selv vil ikke nødvendigvis føre til mer gjenbruk. I rapporten foreslår lisensutvalget at det bør settes av ressurser for å sette forskningssektoren i stand til å gjøre data tilgjengelig for gjenbruk etter FAIR-prinsippene. Her foreslås det at det i første omgang kan gjøres en prioritering av forskningsdata med spesielt stor samfunnsverdi etter modell fra Horisont Europa.

Tilbakemeldingene viser stor grad av enighet med uttalelsene til utvalget, men det er en viss skepsis til rangering av “høyverdige data”. Det stilles spørsmål om hvem som skal gjøre en slik vurdering og at dette kan bidra til å skape et A- og B-lag i forskningen, avhengig av disipliner. Det uttrykkes spesielt en

bekymring for hvordan en slik prioritering kan påvirke humanistiske fag. Videre vises det til at Horisont Europa-modellen ikke er robust for alle fagområder der det er viktig å dele data.

Av direkte kommentarer til utvalgets notat, påpekes det at definisjonen av hva som menes med samfunnsmessig verdi burde vært konkretisert, og det savnes refleksjoner rundt innhenting og forvaltning av data med samfunnsmessig verdi – finansiering, ressurser og teknisk infrastruktur. Det påpekes også at notatet i større grad burde peke på tilnærminger som hjelper forskingsinstitusjoner med å legge til rette for at data som forskingsfelleskap ønsker og/eller har krav på seg for å gjøre tilgjengelige, kan gjøres så FAIR som mulig.

Videre trekkes det frem at det bør etterstrebes at det utvikles gode rutiner som er enkle å bruke. Det fremmes også et behov for at organisasjoner som finansierer forskning og datainnsamling bør ha definerte krav til dataforvaltning.

Infrastrukturer og bærekraftige finansieringsmodeller

I denne delen påpeker utvalget behovet for å investere i infrastrukturer for deling, tilrettelegging og forvaltning av FAIR data for å nå målet om mer deling og gjenbruk av forskningsdata. Relevante aktører bør gå sammen og definere behov. I tillegg må bærekraftige finansieringsmodeller og drift av infrastrukturer settes tydeligere på dagsorden.

Tilbakemeldingene viser at det er stor grad av enighet med utvalgets vurderinger. Når det gjelder behovet for å investere i infrastrukturer, trekkes det frem at det er et behov for å investere i nasjonale infrastrukturer der det ikke finnes internasjonale alternativer. Det bør også bygges videre på eksisterende infrastruktur der det er mulig og etablert nasjonal infrastruktur bør kunne styrkes uten at finansieringen skal være avgrenset til prosjektbasert finansiering gjennom INFRASTRUKTUR-programmet til NFR. Videre påpekes behovet for å etablere en nasjonal infrastruktur for håndtering og tilgjengeliggjøring av datahåndteringsplaner og at det er en svakhet at de offentlige organene som er ansvarlig for forskningsstøtte, har verktøy som til dels overlapper med hverandre og at retningslinjer og krav ikke er samordnet. I tillegg påpekes et behov for å etablere insentiver for å samles om og samarbeide om etablering av fellesløsninger. Det må investeres mer i utvikling av personvernretningslinjer, lisenssystemer og metadatastandarder. Forskerne (og institusjonene) burde ikke trenge å "finne opp hjulet" hver for seg. Det må også investeres i infrastrukturer for gjenfinning av data.

Behovet for kompetanseheving tas opp av flere. Det fremmes at Kunnskapsdepartementet bør påta seg ansvar for infrastruktur og kompetanseheving i sektoren rundt arbeidet med åpne forskningsdata. Det bør videre komme nasjonale krav til kompetanse hos datarøkerne og at åpen forskning må få en større plass i forskerutdanningen. I tillegg er det et behov for ressurser for opplæring i bruk av infrastrukturene og discovery-løsninger for gjenfinning.

Når det gjelder finansieringsmodeller for plattformer som skal tilgjengeliggjøre data, trekkes det frem at disse må bygges slik at inntekter også tilflyter dataressursen (primærdatakilden) og brukes til å bygge og videreutvikle hele datakretsløpet (data-inn, data kuratering og data utlevering). Det påpekes også at det må settes opp løsninger som er bærekraftige både i drift og for miljøet. Når nye løsninger etableres, må man se på hele verdikjeden av data, og ikke bare arkivering.

Andre momenter som trekkes frem er at det oppfordres til mer samarbeid med næringslivet, og også når det gjelder patentering. Det påpekes at det er viktig at finansieringen av forskningen ikke bare inkluderer datahåndteringsplaner, men også inkorporerer elementer som gjenspeiler kvaliteten av datadelingen så vel som delingen i seg selv.

Komplekse data, ressurser og kompetansebehov

Utvalget mener det må legges stor vekt på kompetanseheving innenfor datahåndtering i tiden som kommer innenfor alle nivåer – den enkelte forsker, ansatte ved infrastrukturer og støttefunksjoner i institusjonene. I tillegg påpeker de at åpen forskning bør få en større plass i forskerutdanningen.

Det er stor enighet med utvalget om behovet for kompetanseheving innenfor datahåndtering i tiden som kommer. Det fremheves at det på kort sikt vil være kamp om de få som innehar denne kompetansen og at det tar tid å bygge den opp. Videre er det viktig at kompetansen bygges opp internt, slik at man ikke blir utspilt juridisk og teknisk i samarbeidsrelasjoner med sterke eksterne parter og internasjonale miljøer. Utvikling av kompetansen hos forskere, nye karriereveier og ansettelse av spesialister påpekes av flere. I tillegg oppfordres det til et samarbeid mellom disse gruppene, for eksempel et tettere samarbeid mellom forskere, IT-avdelinger, bibliotekene og tekniske grupper som sitter med spesialistkompetanse, internt og eksternt. Regjeringens pågående arbeid med en ny strategi for forskerkarrierer kan spille en rolle ved å legge til rette for en mer fleksibel karrieredynamikk for de med forskerkompetanse. Det påpekes også at det er nødvendig å legge til rette for diskusjon og kompetanseheving på dataforvaltning blant ledere i forskingssektoren for å få til strukturelle og kulturelle endringer.

Av tiltak foreslås det at en formalisering av et nasjonalt nettverk for datakuratering kan være én vei å gå, f.eks. i regi av den norske noden til Research Data Association. Det vil også være hensiktsmessig å utvikle en egen nasjonal kompetansestrategi for god, åpen datahåndtering. Det foreslås videre at det bør tilføres midler fra NFR til forskningsprosjektene for datahåndtering og arkivering, samt at det bør etableres insentiver for arkivering og eventuell tilgjengeliggjøring av forskningsdata og datahåndteringsplaner.

I tillegg vises det til at OECD anbefaler at miljøene satser på profesjonelle forskningstjenester for å sikre at datainnsamling, arkivering og forvaltning utføres på en måte som støtter prinsippet om kostnadseffektivitet, åpenhet og enkel tilgang.

Kommersialisering

I denne delen påpeker utvalget behovet for at offentlige strategier for kommersialisering av forskningsresultater og strukturer innovasjon i offentlige forskningsinstitusjoner bør revurderes for å stimulere til økt deling og bruk av forskningsresultater i samfunnet. I tillegg mener utvalget at det ikke bør legges generelle begrensinger mot å bruke data fra offentlige forskningsinstitusjoner til kommersielle formål.

Tilbakemeldingene viser at det er helt eller delvis enighet med utvalget i deres refleksjoner rundt kommersialisering basert på forskningsdata. Innspillene viser at det er variasjon i om institusjonene ser utfordringer med å kombinere åpne forskningsprosesser og kommersialisering. Det uttrykkes både at

åpne forskningsprosesser vil kunne komplisere samarbeidet med bedrifter og at kommersialisering ikke er et problem fordi data deles etter patentsøknaden er innvilget.

Det uttrykkes et behov for å komme frem til balanserte strategier som både sikrer tilstrekkelig åpenhet, ivaretagelse av institusjonene/TTOenes målsettinger og samfunnets behov for data til samfunns- og næringsutvikling. Det er viktig at man ikke legger opp til ordninger som reduserer insentiver til innovasjon og at det er behov for opplæring og oppfordring i retning åpen innovasjon og åpne forretningsmodeller.

Videre trekkes det frem at tilgang til (kilde)dataene ikke bør utløse IPR for dataansvarlig institusjon, med mindre forskere fra dataansvarlig institusjon gir aktive bidrag i forskningen som ligger til grunn for IPR. Kommersialiseringspotensialet ligger ikke i selve dataene som sådan uten den kunnskap som dataene klarer å omsette.

Til utvalgets spørsmål om hvem som skal insentivers bør målet for offentlige forskningsinstitusjoner være å stimulere til økt innovasjon direkte i næringslivet og samfunnet som helhet ved å i større grad dele data til fri utnyttelse.